https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Ergasheva Begoyim Shuhratjon qizi
ergashevasumaya05@gmail.com
Qo‘qon universiteti Andijon filiali, o‘quvchisi

FILOLOGIK TA’LIMDA INNOVATSION YONDASHUVLAR

Annotatsiya: Mazkur maqolada zamonaviy filologik ta’lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni qo‘llashning ahamiyati, ularning o‘quvchilarda til va adabiyotga qiziqishni oshirishdagi o‘rni tahlil qilinadi. Shuningdek, interaktiv metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), raqamli platformalarning filologiya fanlari ta’limiga integratsiyasi haqida ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar: filologiya, innovatsiya, ta’lim texnologiyalari, raqamli metodlar, interaktiv yondashuv.

Kirish

Hozirgi globallashuv davrida ta’lim sohasida bo‘layotgan keskin o‘zgarishlar har bir fan yo‘nalishida, jumladan, filologiyada ham yangicha yondashuvlarni talab qilmoqda. Axborot asrida an’anaviy dars uslublarining o‘zi yetarli bo‘lmay qolmoqda. Talabalar e’tiborini tortish, ularni faol ishtirokchi sifatida darsga jalb qilish uchun innovatsion texnologiyalarni o‘quv jarayoniga tatbiq etish zarurati tug‘ilmoqda. Filologik ta’lim — bu shunchaki til va adabiyotni o‘rgatish emas, balki o‘quvchilarni milliy tafakkur, madaniyat va estetik did bilan qurollantirish vositasidir. Shuning uchun ham filologiya fanlarining zamon bilan hamnafas rivojlanishi dolzarb masalalardan biridir.

Asosiy qism

Innovatsion ta’lim texnologiyalari dars samaradorligini oshirish, interaktiv muhit yaratish, talabalarni faol va mustaqil fikrlovchi shaxs sifatida shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Quyidagi asosiy yo‘nalishlar ayniqsa

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

filologik ta’limda o‘z samarasini bermoqda: 1. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT):

AKT vositalari yordamida darslar vizual va eshitish vositalari bilan boyitiladi. Misol uchun, adabiy asar muhokamasi jarayonida muallif haqidagi videoroliklar, asar asosida suratga olingan film lavhalari ko‘rsatilib, talabalarda chuqur tushuncha hosil qilinadi. Bu esa asarning mazmunini yanada ta’sirli qabul qilishga xizmat qiladi. Elektron lug‘atlar, avtomatik tarjimonlar va matn tahlil qiluvchi dasturlar orqali lingvistik kompetensiyalarni rivojlantirish imkoniyati kengaymoqda. 2. Raqamli platformalar: Raqamli platformalar yordamida darsdan tashqari faoliyatni ham tashkil qilish mumkin. Masalan, talabalar uchun Google Classroom orqali topshiriqlar yuklanadi, Padlet orqali fikr almashiladi, Quizlet orqali so‘z boyligi mustahkamlanadi. Bu metodlar o‘quvchilarda mustaqil o‘rganish, jamoaviy ish, tahliliy fikrlash kabi ko‘nikmalarni rivojlantiradi. 3. Interaktiv metodlar: Rolli o‘yinlar, badiiy matndan dramatizatsiya sahnalari, ijodiy yozuv mashqlari, 'aqliy hujum' metodlari orqali o‘quvchilarda faollik, ijodkorlik va nutq madaniyati shakllanadi. Ayniqsa, darslarda muayyan voqelikni sahnalashtirish orqali o‘quvchilar asar mohiyatini chuqurroq anglaydilar. 4. Multimodal yondashuv: Matn, rasm, ovoz, video, grafikalarni birgalikda qo‘llash orqali ma’lumotlar yanada ta’sirchan bo‘ladi. Ayniqsa, adabiy asarlar tahlilida bu usullar juda foydalidir. Talaba asar syujeti bo‘yicha animatsiya yaratishi yoki video-prezentatsiya tayyorlashi darsni ijodiy jarayonga aylantiradi. 5. Kontekstual ta’lim: O‘quvchilar til birliklarini real hayotiy vaziyatlarda qo‘llash orqali chuqurroq o‘zlashtiradi. Hayotiy matnlar, maqolalar, blog postlar bilan ishlash kontekst asosida fikr yuritish qobiliyatini oshiradi.

Xulosa va takliflar

Innovatsion yondashuvlar filologik ta’limni yangilash, uni zamonaviy talablar asosida olib borishga xizmat qilmoqda. Bu esa o‘quvchilarda nafaqat tilga, balki milliy adabiyot va madaniyatga ham chuqur qiziqishni uyg‘otadi. Quyidagi

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

tavsiyalarni ilgari surish mumkin: - Har bir filolog dars jarayonida raqamli texnologiyalardan kamida birini muntazam qo‘llasin; - Darsliklar raqamlashtirilib, multimodal resurslar bilan boyitilsin; - O‘qituvchilar uchun innovatsion seminar-treninglar muntazam tashkil etilsin; - Universitetlar zamonaviy AKT bilan jihozlansin va o‘qituvchilarga metodik ko‘mak ko‘rsatilishini ta’minlasin.

Foydalanilgan adabiyot:

Tursunov B. va boshq. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.